

Fråga om brister i utredningen i ett ärende angående upphörande av familjehemsplacering

---

I en anmälan till JO framförde AA och BB klagomål mot Socialnämnden i Marks kommun angående handläggningen av ett barnavårdsärende rörande CC, född 1985. Makarna AA och BB, som under tiden den 3 februari 1997–den 17 september 2001 hade uppdrag som särskilt förordnade vårdnadshavare för CC, anförde bl.a. följande (JO:s dnr 3628-2001).

Från början var, förutom CC, även barnen DD och EE familjehemsplacerade hos FF, som är faster till alla tre barnen. När en utredning rörande CC avslutades i mars 2001 bedömde nämnden CC:s situation som lämplig och beslutade att CC inte skulle flyttas. I juni 2001 ringde dock förvaltningen och bad dem hämta CC då hon inte längre fick bo kvar hos FF. CC fick flytta hem till dem. Nämnden ville att CC skulle bo i en egen lägenhet men CC själv ville bo kvar hos FF. Nämnden ansåg att det inte var möjligt för CC att bo hos FF eftersom hon hade ”domen om misshandel på sig” och därför inte kunde vara familjehem. Nämnden hade inte beaktat CC:s bästa. Nämnden hade även agerat fel på andra sätt. Den hade varken hjälpt makarna AA och BB eller familjehemmet och hade inte heller lyssnat på deras önskemål.

Även FF klagade på hur Socialnämnden i Marks kommun hade handlagt ärendet avseende CC (JO:s dnr 3631-2001). Hon anförde bl.a. följande.

Hon kom till Sverige 1991 tillsammans med CC. Barnen DD och EE kom 1996. Alla tre barnen bodde hos henne. I december 1999 bråkade hon med DD. Han förolämpade henne och hon smiskade honom i rumpan. Hon berättade om händelsen för förvaltningen. Förvaltningen informerade henne om att den var tvungen att göra en polisanmälan. Hon blev kallad till förhör hos polisen och hon berättade precis vad som hade hänt. DD flyttade till sina särskilt förordnade vårdnadshavare i februari 2000. Den 2 mars 2001 fick hon ”domen” där det står att hon misshandlat DD. Hon ringde till åklagaren och sade att hon skulle betala, inte för att ”erkänna domen” men för DD:s skull, så att han slapp vittna i rätten. Den 20 juni 2001 kallade förvaltningen CC och EE till ett möte som skulle handla om en resa till Uganda. När de kom dit fick de höra att de på grund av ”domen” inte

skulle få komma hem till FF, inte träffa henne eller sova över hos henne. CC och EE hämtades på förvaltningen av AA. Både EE och CC ville bo hos FF men ingen lyssnade på deras önskemål. Varken hon eller barnen hade fått något stöd från nämnden.

Inledningsvis inhämtades upplysningar per telefon från socialsekreteraren GG. Från förvaltningen infordrades också journalanteckningar i ärendet rörande CC.

Anmälningarna remitterades därefter till Socialnämnden i Marks kommun. Som remissvar lämnades en av vik. verksamhetschefen HH upprättad tjänsteskrivelse. I skrivelsen anfördes följande.

Redogörelse för socialtjänstens insatser och kontakter

I januari 1997 placerades CC hos FF. DD och EE placerades 1999-02-09 hos FF. FF är faster till barnen.

Under 1999 var det en mängd olika kontakter mellan handläggande socialsekreterare, sfv (särskilt förordnade vårdnadshavarna; JO:s anm.), familjehemmet samt barnen DD, EE och CC. Under det första halvåret 1999 inkommer två olika polispromemorior till socialtjänsten beträffande DD. Han har själv vänt sig till polisen vid två tillfällen angående bråk i familjehemmet, då familjehemsmamman burit hand på honom. AA och BB, sfv för CC, uppger i kontakt med ansvarig handläggare i augusti månad att man anser att FF är för sträng mot barnen och att de behöver hjälpa till för mycket i familjehemmet. Handläggaren har en pågående dialog med familjehemmet, men det finns uppenbara samarbetsproblem, som blir tydliga då FF uppger att hon inte vill ha någon insyn i sitt hem. Dialogen fortsätter under hösten med samtliga vuxna och barn, och CC berättar vid flera tillfällen att hon inte vill bo kvar hos FF. Fastern har för många regler och lägger för stort ansvar på barnen, samt utdelar fysisk bestraffning såsom örffilar. De särskilt förordnade vårdnadshavarna uppger i november att FF är för ung för att ta ansvar för barnen och att dessa inte får det engagemang de behöver. De särskilt förordnade vårdnadshavarna menar vidare att FF har för dålig kunskap om hur man uppfostrar barn i Sverige. Handläggarna uppfattar att FF menar att i Uganda kan man slå barn i uppfostrande syfte och att man bör kunna göra samma sak i Sverige. Hon förnekar dock att hon slagit barnen.

I december kontakter DD:s sfv handläggaren och berättar att DD inte vill bo kvar hos FF. Han har blivit slagen och uppvisar klösmärken. I kontakten med FF erkänner hon att hon tappat behärsksningen och att hon slagit DD. Under samma period har FF uppgett till handläggaren att hon tror att det är bäst för CC att hon flyttar till annat boende.

000110 överlämnas information från ansvarig handläggare till socialbyråns utredningsenhet beträffande barnen CC, DD och EE. Det konstateras att det under år 1999 funnits en oro för barnens situation. Ansvarig handläggare har i dialog med såväl sfv, familjehem som barnen försökt hitta möjliga vägar till förändring för att säkerställa barnens situation. Vidtagna åtgärder i form av samtal har inte lett till varaktiga förändringar för barnens bästa, och samarbetssvårigheterna mellan såväl sfv och familjehem som mellan handläggaren och familjehemmet har inte gått att lösa.

I januari 2000 flyttar DD till sina sfv för stadigvarande boende.

I den utredningsplanering som upprättas bedöms det som mycket viktigt att utredningen sker i samverkan med CC och EE och deras särskilt förordnade vårdnadshavare. CC:s sfv berättar under utredningen att CC önskar komma till ett familjehem och att det inte spelar någon roll för henne var det ligger, även om hon får byta skola och kamrater.

Problemen i samverkan mellan sfv och familjehemmet förbättras inte, och sfv funderar över att avsäga sig sitt uppdrag. Aktiva diskussioner förs mellan utredaren och sfv om lämplig placering för CC. Det är stora svårigheter att finna lämpligt boende. Sfv och FF uppger båda att de har stora samarbetssvårigheter. I de pågående utredningarna om CC, EE och DD har det framkommit att fysiskt våld förekommer i familjehemmet, såväl utredningen som barnens egna uppgifter tyder på att barnen är utsatta för fysiskt våld i form av slag. Socialnämndens sociala utskott beslutar 2000-04-18 att anmäla FF för misstanke om fysiskt våld mot CC, EE och DD. Polisanmälan görs samma datum.

Utredningen visar på att CC bör flytta från familjehemmet, och en lämplig tidpunkt är under sommaren. Socialtjänstens familjehemssekreterare letar aktivt efter lämpligt boende i familjehem, ungdomskollektiv eller annat. CC vistas under sommaren 2000 hos släktingar i England. Det finns förslag från socialtjänsten om boende för CC, men dessa accepteras inte av sfv. I september har en handläggare och en verksamhetschef ett gemensamt möte med BB och AA. De uppfattar att de inte fått tillräcklig information för att kunna sköta sin uppgift som sfv på rätt sätt. De har en önskan om att bli entledigade. Vårdnadshavarna erbjuder ytterligare stöd för att kunna fullgöra sitt uppdrag, men efter betänketid meddelar AA och BB i oktober månad att de önskar bli entledigade. De uttrycker att de vill finnas kvar som viktiga vuxna för CC.

Utredningen fortsätter under hösten 2000 och det är svårigheter att finna lämpligt boende, då CC uttryckt att hon inte vill lämna närheten till kamrater och skola. Sfv uppfattar att CC inte längre är lika angelägen att flytta som tidigare. Vårdnadshavarna framhåller fortfarande under hela år 2000, att FF inte är ett lämpligt familjehem. CC å sin sida är tveksam till att flytta.

Under 2001 fortsätter stödsamtalen med sfv, familjehemmet, EE och CC. I mars begär FF mer stöd i sin roll som familjehem. Hon erbjuds detta genom regelbunden kontakt med handläggare, men FF avböjer erbjudandet. Familjerådslag diskuteras som en lämplig utredningsmetod med barnens nätverk.

Ett familjerådslag skulle ta sikte på frågan om barnens framtida boende. Den anlidade samordnaren för familjerådslag gör dock bedömningen att ett rådslag skulle inte vara en framkomlig väg.

Borås tingsrätt informerar 010516 att beslut fattades 010228 att ej väcka åtal mot FF angående CC och EE. Beslut om strafföreläggande gällande DD togs 010302.

Vid ett möte den 13 juni 2001 där inblandade handläggare och chefer vid förvaltningen deltog kom man fram till att beslutet om strafföreläggandet sammanvägt med barnens uppgifter och deras långvariga önskan att flytta från familjehemmet, tillsammans med de särskilt förordnade vårdnadshavarnas uppfattning om familjehemmet medförde att en fortsatt placering inte kunde anses vara till barnens bästa. På grund av felaktig information rörande delegationsordningen trodde man vid förvaltningen att handläggarna kunde fatta beslut om upphörande av placeringarna i familjehemmet. Detta var inte korrekt. Socialnämndens sociala utskott har därför i efterhand, den 11 september 2001, beslutat att placeringen skall upphöra från den 20 juni 2001.

Den 14 juni 2001 meddelades de särskilt förordnade vårdnadshavarna att CC och EE inte kunde bo kvar i familjehemmet. AA och BB erbjöd sig att CC kunde bo hos dem tills man kunde erbjuda CC ett permanent boende. Överenskommelse gjordes samtidigt med EE:s sfv att hon skulle bo hos dem tills vidare. Den 20 juni träffade en handläggare EE och CC på socialkontoret. Syftet var att informera dem om att de ej kunde fortsätta bo hos FF och anledningen till detta. Flickorna fick samma dag flytta till sina sfv, i avvaktan på resultat av utredning enl. 50 § SoL, som inleddes 010620. Det får bedömas som bäst för CC och EE att de bor hos sina särskilt förordnade vårdnadshavare tills man funnit en permanent lösning för dem. FF:s uppgift att flickorna kallades till socialbyrån för att diskutera en eventuell resa till Uganda stämmer ej.

Efter CC:s, EE:s och DD:s flyttning från familjehemmet har socialtjänsten klargjort att ungdomarna bör ha en fortsatt nära kontakt med sin faster, även om det inte är lämpligt att de bor där.

Samarbete kring EE:s situation pågår tillsammans med de särskilt förordnade vårdnadshavarna.

CC har under sommaren 2001 framfört till socialtjänsten att hon inte vill bo i annat familjehem eller institution. CC och hennes dåvarande särskilt förordnade vårdnadshavare, AA och BB, har inte haft ett eget förslag på lösning. Det alternativ som socialtjänsten föreslagit därefter är boende i egen lägenhet med stöd av familjepedagog. CC och sfv samtyckte till detta i juni. Enligt överenskommelse med sfv i juni månad skulle de ta kontakt med Marks bostads AB för att aktualisera CC i bostadskön. Denna kontakt togs ej av vårdnadshavarna förrän i september. Det har inneburit att en lösning med eget boende har fördröjts och därmed också utredningen enl. 50 § SoL (motsvaras numera av 11 kap. 1 § socialtjänstlagen [2001:453]; JO:s anm.). I oktober entledigades AA och BB från uppdraget som sfv och JJ och KK utsågs av Borås tingsrätt. JJ har fortlöpande kontakt med Marks bostads AB, CC och handläggaren för att ordna boende för CC.

FF:s uppgifter om att socialsekreterare LL vid en telefonkontakt i mars månad 2000 informerat om polisanmälan gentemot FF stämmer tidsmässigt. FF uppger vidare att två socialsekreterare två veckor senare vid ett hembesök skall ha uppgivit att hon inte skulle behöva bry sig om sociala utskottets anmälan till polisen är felaktigt. Den nämnda handläggaren har gjort ett hembesök i juni månad. Båda socialsekreterarna LL och MM, som också omnämns av FF, är bland de mest meriterade handläggarna vid socialkontoret i Mark och väl förtrogna med såväl gällande lagstiftning som socialtjänstens ansvar och uppgifter. De har inte föregripit polisutredning, åklagare och domstols bedömningar av ett eventuellt brott.

Sammanfattning

Under 1999 framkom en rad uppgifter som tyder på att barnen CC:s, EE:s och DD:s situation i familjehemmet inte var tillfredsställande. Kontakterna intensifierades med såväl CC, EE och DD såväl som deras sfv och familjehemmet. Syftet var att säkerställa barnens situation. I slutet av året stod det klart att nödvändiga förändringar rörande barnens situation i familjehemmet och i samverkan mellan socialtjänsten, familjehemmet och sfv inte gått att uppnå.

I början av januari år 2000 överlämnades ärendet till socialförvaltningens utredningsenhet för en grundläggande utredning om barnens situation och behov. Det var svårigheter att genomföra utredningen, då samverkan mellan inblandade parter, framför allt familjehemmet och CC:s sfv var svår att uppnå. Familjehemmet avvisade kontakten med sfv. Det var också stora svårigheter att hitta ett nytt boende. Socialtjänstens ambition har varit en nära samverkan med barnens sfv för att kunna avgöra vad som var bästa möjliga boende för barnen i framtiden. Barnens åsikter har varit viktiga. DD:s boende löstes tidigt år 2000. BB och AA har under hela perioden 1999 fram till sommaren 2001 vidhållit att CC bör flytta från familjehemmet till ett annat familjehem, då de bedömt FF som olämplig. Socialtjänsten har under denna tid inte funnit något annat lämpligt familjehemsboende och CC blev själv tveksam i oktober 2000 till att flytta från sitt familjehem. Sfv avvisade annan föreslagen lösning som Mellanvårdsgruppen i Göteborg. I april 2000 polisanmälde socialnämndens sociala utskott FF för misstanke om fysiskt våld mot CC, EE och DD. I juni månad 2001 beslutades att CC och EE inte skulle bo kvar i familjehemmet, då det ej ansågs vara till deras bästa. Efter samråd med båda flickornas sfv beslöts att flickorna skulle flytta till dessa, i avvaktan på en permanent lösning.

Nämnden hemställde, med hänvisning till vad som framkommit i företagen utredning, att JO skulle lämna anmälningarna utan åtgärd. Enligt nämndens mening hade ingenting framkommit som gav anledning till kritik.

AA, BB och FF yttrade sig över remissvaret. I samband härmed inkom även skrivelser från CC och från de nya särskilt förordnade vårdnadshavarna, JJ och KK. Förutom kommentarer rörande de frågor som hade remitterats till nämnden framfördes vissa nya klagomål mot nämnden, bl.a. angående handläggningen av aktuellt ärende under sommaren och hösten 2001. Både makarna AA och BB och makarna JJ och KK var också missnöjda med hur nämnden hade hanterat frågor med anknytning till deras uppdrag som särskilt förordnade vårdnadshavare.

JO tog även del av det av åklagarkammaren i Borås, Åklagarmyndigheten i Göteborg, den 2 mars 2001 utfärdade strafföreläggandet, rubricerat "misshandel, ringa brott". Enligt föreläggandet hade FF den 16 december 1999 slagit den då elva år gamle DD med en fjärrkontroll i huvudet och på armarna så att smärta och mindre skada uppstod.

I ett beslut den 31 mars 2003 anförde *JO André* följande.

Rättslig reglering

Den 1 januari 2002 trädde en ny socialtjänstlag (2001:453) och socialtjänstförordning (2001:937) i kraft. I förevarande ärenden behandlas händelser som ägde rum under den tid socialtjänstlagen (1980:620) och socialtjänstförordningen (1981:750) var gällande. Jag har valt att här hänvisa till den nya socialtjänstlagen respektive socialtjänstförordningen, som – i de avseenden som behandlas i det följande – inte har inneburit någon ändring i sakligt hänseende.

Enligt 6 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453) skall socialnämnden sörja för att den som behöver vårdas eller bo i ett annat hem än det egna tas emot i ett familjehem eller i ett hem för vård eller boende. Socialnämnden ansvarar för att den som genom nämndens försorg har tagits emot i ett annat hem än det egna får god vård.

Av 6 kap. 7 § socialtjänstlagen framgår bl.a. att socialnämnden skall medverka till att barn som placerats i familjehem får god vård och fostran och i övrigt gynnsamma uppväxtförhållanden. Nämnden skall lämna vårdnadshavarna och dem som vårdar barnet råd, stöd och annan hjälp som de behöver.

I 5 kap. 1 § socialtjänstförordningen (2001:937) stadgas att socialnämnden, för att uppfylla sina skyldigheter enligt 6 kap. 7 § socialtjänstlagen, bör genom personliga besök och på annat lämpligt sätt fortlöpande hålla sig väl förtrogen med förhållandena i familjehemmen och ge dessa behövligt stöd.

Enligt 11 kap. 1 § socialtjänstlagen skall socialnämnden utan dröjsmål inleda utredning av vad som genom ansökan eller på annat sätt har kommit till nämndens kännedom och som kan föranleda någon åtgärd från nämnden. När det gäller utredningar angående behov av att ingripa till en underårigs skydd eller stöd innehåller 11 kap. 2 § socialtjänstlagen kompletterande bestämmelser. Här stadgas bl.a. att en sådan utredning skall bedrivas skyndsamt och vara slutförd senast inom fyra månader. Finns det särskilda skäl får socialnämnden besluta att förlänga utredningen för viss tid.

Enligt 17 § förvaltningslagen (1986:223) får ett ärende som avser myndighetsutövning mot enskild inte avgöras utan att den som är part har underrättats om en uppgift som har tillförts ärendet genom någon annan än honom själv och han har fått tillfälle att yttra sig över den. Av 11 kap. 8 § socialtjänstlagen följer att denna regel skall tillämpas i ärenden hos socialnämnd som avser myndighetsutövning mot någon enskild. Från skyldigheten att kommunicera finns vissa undantag.

Av 11 kap. 10 § socialtjänstlagen framgår att barn som har fyllt 15 år har rätt att själva föra sin talan i mål och ärenden enligt den lagen.

Bedömning

Handläggningen av utredningen av den 19 mars 2001 rörande CC och det senare beslutet om att familjehemsplaceringen skulle upphöra

Av handlingarna framgår bl.a. följande. CC, som under 1996 blev föräldralös, beviljades genom beslut den 30 januari 1997 bistånd i form av familjehemsplacering hos sin faster FF. Den 3 februari samma år beslutade tingsrätten att anförtro vårdnaden om CC åt makarna AA och BB som särskilt förordnade vårdnadshavare. I februari 1999 placerades även barnen DD och EE hos FF. Under 1999 framkom uppgifter om att FF utsatte CC, DD och EE för fysiskt våld och att barnen var tvungna att i mycket stor utsträckning ta ansvar för hushållsarbetet i familjehemmet. Till detta kom att det mellan makarna AA och BB och FF förelåg samarbetssvårigheter. I början av januari 2000 gjorde ansvarig handläggare vid verkställighetsenheten en anmälan till socialförvaltningens utredningsenhet om oro för barnen CC, DD och EE. Den 7 mars 2000 inleddes utredning beträffande, såvitt här är i fråga, CC. Den 18 april 2000 beslutade socialutskottet att göra en polisanmälan mot FF avseende uppgifterna om misshandel. Nämndens utredning rörande CC avslutades den 19 mars 2001. I utredningen anfördes bl.a. följande.

CC fyller 16 år i sommar. Hon bedöms vara stabil och mogen för sin ålder. Hon bör själv kunna få avgöra om hon ska lämna sitt familjehem eller inte. CC anser att familjehemmet har blivit bättre och de problem som fanns i familjehemmet, har blivit uppmärksammade. Förhållandena i familjehemmet bedöms inte ha sådana brister att LVU kan tillämpas.

Verkställighetens handläggare arbetar på att förbättra kontakten med familjehemmet. De förbereder ett familjerådslag, där man kommer att titta på boendesituationen för samtliga tre barnen CC, DD och EE. och vilka behov de har. Detta gör att både familjehemmet, CC och vårdnadshavarna kan få utökat stöd vid behov. Det finns därför inte skäl att för närvarande flytta CC mot hennes vilja.

CC:s vårdnadshavare visar ett stort engagemang.

Förslag till beslut

Företagen utredning enligt 50 § SoL (motsvaras numera av 11 kap. 1 § socialtjänstlagen [2001:453]; JO:s anm.) avslutas. CC:s ansökan om byte av familjehem har återtagits. Förhållandet i familjehemmet bedöms inte så olämpligt att LVU kan tillämpas och CC:s behov tillgodoses genom vårdnadshavarnas ansvar och stöd till CC och familjehemmet genom verkställighetens handläggare.

Nämnden beslutade (delegationsbeslut) enligt utredarens förslag.

Socialnämnden har ett ansvar för barn som är placerade i familjehem. Vid misstanke om att barn far illa måste socialnämnden inleda en utredning. Som framgår av det ovan anförda stadgas i 11 kap. 2 § socialtjänstlagen att en utredning angående behov av att ingripa till en underårigs skydd eller stöd skall bedrivas skyndsamt och vara slutförd senast inom fyra månader. Handläggningstiden för ifrågavarande utredning – drygt ett år – har således varit alldeles för lång. Visserligen kan utredningstiden förlängas om det finns särskilda skäl. Såvitt framgår av handlingarna har emellertid inte något beslut om förlängning av utredningstiden fattats. Jag vill erinra nämnden om att detta är en lagstadgad skyldighet.

Handläggningen av den aktuella utredningen rörande CC ger mig även anledning att anföra följande.

Vid ifrågavarande tidpunkt var makarna AA och BB vårdnadshavare för CC. Av utredningen rörande CC framgår dock inte klart huruvida makarna AA och BB verkligen samtyckte till att CC skulle ha en fortsatt placering hos FF. I remissvaret anføres att vårdnadshavarna under hela år 2000 framhöll att FF inte var ett lämpligt familjehem. Under rubriken "Aktuell situation" i utredningen har angetts att vårdnadshavarna "är tveksamma till vilket som är bäst för CC". Jag vill här allmänt framhålla vikten av att nämnden klarlägger och dokumenterar vårdnadshavarnas inställning i frågan om placeringar av barn. Det förhållandet att AA och BB inte var CC:s biologiska föräldrar, utan förordnade av tingsrätten, saknar självfallet betydelse i sammanhanget.

I juni 2001 aktualiserades frågan om CC:s fortsatta boende hos fastern. Detta var föranlett av att handläggaren vid förvaltningens verkställighetsenhet den 16 maj 2001 hade kontrollerat vad som hänt med polisanmälan mot FF avseende misshandel. Det hade då framkommit att förundersökningen mot FF hade lagts ned såvitt avsåg påstådda brott mot CC och EE samt att åklagaren den 2 mars 2001 hade utfärdat ett strafföreläggande avseende misshandel, ringa brott, såvitt gällde DD. FF hade godkänt föreläggandet den 3 april 2001.

Handläggaren vid verkställighetsenheten beslutade den 13 juni 2001 att CC:s placering i familjehemmet FF skulle upphöra. Av utredningen framgår att beslutanderätten i aktuell fråga inte hade delegerats till handläggare. Nämnden har i sitt remissvar medgett att saken inte hanterats på ett formellt korrekt sätt. I remissvaret anføres att det inträffade berodde på felaktig information om delegationsordningen och att socialnämndens sociala utskott i efterhand, den 11 september 2001, beslutade att CC:s placering hos FF skulle upphöra från den 20 juni 2001.

Av såväl journalanteckningarna som nämndens remissvar framgår att frågan om strafföreläggandet avseende misshandelsbrottet mot DD i december 1999, hade stor betydelse för beslutet om att CC:s placering hos FF skulle upphöra. De förhållanden i sak som ledde till strafföreläggandet var dock redan kända för nämnden när utredningen rörande CC avslutades den 19 mars 2001. Åklagarens ställningstaganden i aktuella straffrättsliga frågor, dvs. vad nämndens polisanmälan

om att FF använt fysiskt våld mot CC, EE och DD lett till, borde ha klarlagts inom ramen för nämndens utredning avseende CC. Denna underlåtenhet framstår – särskilt mot bakgrund av den vikt som strafföreläggandet kom att tillmätas – som klandervärd. Här kan noteras att strafföreläggandet utfärdades den 2 mars 2001, dvs. innan nämndens utredning avslutades.

När strafföreläggandet uppmärksammades den 16 maj 2001 inleddes inte någon ny utredning. Det skedde inte förrän den 20 juni 2001, efter att beslutet om att CC:s placering hos fastern skulle upphöra. Förhållandena var i och för sig kända. De berörda fick dock inte komma till tals i saken. Enligt min mening borde nämnden ha inlett utredning och – i enlighet med 17 § förvaltningslagen – gett CC, makarna AA och BB och FF tillfälle att lämna synpunkter före ställningstagandet i frågan om placeringen skulle upphöra. Det är svårt att se varför situationen hanterades på det sätt som skedde. Läget kan rimligen inte anses ha varit akut. Nämnden hade så sent som i mitten av mars 2001 bedömt att CC skulle vara fortsatt placerad hos FF och det enda som sedan, såvitt kommit fram, tillkommit var uppgiften om strafföreläggandet.

Övrigt

Det finns frågetecken när det gäller nämndens fortsatta handläggning av ärendet rörande CC. I huvudsak rör dock dessa sådana ställningstaganden som JO är återhållsam med att pröva. Vad som kommit fram ger inte tillräckliga skäl att vidta några utredningsåtgärder avseende de klagomål som rör nämndens agerande i tiden efter försommaren 2001. Jag vill emellertid erinra om vikten av att nämnden lämnar tydlig information till berörda personer när fråga uppkommer om att till domstol göra en anmälan om att vårdnaden om ett barn skall anförtros åt särskilt förordnade vårdnadshavare. Det är självfallet också av största betydelse att nämnden förvissar sig om att de personer som överväger att acceptera ett sådant uppdrag är införstådda med vad detta innebär.